

PONTONOVÁ MOSTOVÁ NOVÁ SOUPRAVA

Hlavní úkol ženijního zabezpečení boje v současné době je zabezpečit nepřetržitost a vysoká tempa útoku vojsk v podmínkách rozsáhlých prostorů radioaktivního zamoření a prostorů zničení po jaderných úderech, jakož i spolupůsobit ke snížení ztrát vojsk a bojové techniky, způsobených zbraněmi hromadného ničení nepřítel.

Tato skutečnost se projevila v nové organizační struktuře ženijního vojska, v jeho vybavení moderní ženijní technikou, která má zabezpečit vysokou pohyblivost, manévrovost, produktivitu a schopnost plnit úkoly v prostorech radioaktivního zamoření.

V podstatě jde o to, aby jak organizační struktura ženijního vojska, tak i nově zaváděná výkonnější ženijní technika odpovídaly zvýšeným požadavkům při plnění úkolů ženijního zabezpečení souborných operací a tím byl odstraněn rozpor v potřebách vševojskových svazků a útvarů s časovými možnostmi plnění úkolů ženijním vojskem.

Uskutečnění těchto záměrů v souborných operacích časově i prostorově v konkrétních podmínkách můžeme především spatřovat v dokonalejší ženijní technice, která svými vlastnostmi a TTD zabezpečí splnění vysokého požadavku vševojskových útvarů a svazků.

V článku chceme poukázat v oblasti násilného přechodu přes vodní překážky na význam správně a včas zavedené pontonové mostové soupravy PMS. Tuto mostovou soupravu uvádíme proto, že i v sou-

časné operaci (boji) zůstává jedním z rozhodujících úkolů ženijního zabezpečení násilný přechod přes vodní překážku. Tato skutečnost vyplývá z hustoty vodních překážek na středoevropském válečném území, kdy musíme počítat s tím, že každý den budeme překračovat alespoň jeden vodní tok, který svým charakterem je terénní překážkou. Překonání této překážky není jednorázový, krátkodobý proces, ale bude zpravidla probíhat v závislosti na charakteru armádní operace 12 až 16 hodin, někdy i více. To prakticky znamená, že v době, kdy dokončujeme přechod jedné vodní překážky, upřesňuje se rozhodnutí k přechodu další.

Překonávání vodních překážek ve vysokém tempu vyžaduje používat především ty přepravní prostředky a způsoby přepravy, které při vynaložení nejmenšího úsilí zabezpečí nejrychlejší přepravu. K těmto prostředkům v současné době patří především pásové samohybné soulodě (GSP) a nově zaváděná pontonová mostová souprava (PMS), která svými TTD výsoké převyšuje dosud používanou střední mostovou soupravu (SMS).

Na zvýhodnění (zrychlení) přepravy ženijními přepravními prostředky má vliv ovšem i skutečnost, že vševojskové svazky jsou vyzbrojeny obojživelnou bojovou technikou (OT). Tyto bojové prostředky umožňují násilný přechod vodní překážky z chodu na široké frontě a tím podmínky k současnému zasazení i ženijních přepravních prostředků ke zřízení přívozových a mostových přepravišť pro tankové,

dělostřelecké útvary, útvary a svazky druhých sledů a prostředky tylů.

Těmto podmínkám plně odpovídá nově zaváděná pontonová mostová souprava (PMS). K lepšímu posouzení (zhodnocení) porovnáme mostní soupravy (SMS a PMS) mezi sebou.

Ze střední mostové soupravy (SMS) mohou vševojskové svazky zřídit čtyři soulodí nebo jeden most o celkové délce 60 m. Na stupni armáda pak celkem 12 soulodí a 600 m plovoucího mostu.

Těmito prostředky můžeme zabezpečit násilný přechod přes dvě vodní překážky široké 60 m hodnotou dvou mostových přepravišť, nebo přes širokou vodní překážku 200—250 m hodnotou jednoho mostového přepraviště na každý vševojskový svazek prvního sledu armády. V záloze armády pak zůstává jen $\frac{2}{3}$ soupravy, tj. 120 m mostu (8 soulodí).

Vyzbrojení vojsk pontonovou mostovou soupravou (PMS) zvýší se přepravní kapacita vševojskových svazků o 100 %. To znamená, že vševojskové svazky svými organickými prostředky si budou moci zřídit dvě mostová přepraviště přes vodní překážku širokou 60 m. Na stupni armáda pak pro každý svazek po dvou mostech přes tři středně široké vodní překážky, nebo po jednom mostě přes širokou vodní překážku (200 m) na svazek a po dvou mostech na svazek přes překážku do 60 m, při zachování zálohy v délce 160 m mostu.

Celková kapacita přepravních prostředků na stupni armáda zvýšila se zavedením PMS o 240 m.

Ovšem k zabezpečení požadovaného tempa operace nemá rozhodující význam zvýšení počtu přepravních prostředků, i když nemůžeme přehlédnout zvýšení kapacity o 240 m v rámci armády. Rozhodujícími prvky k zavedení nové soupravy PMS je její rychlost stavby při podstatně menším počtu osob než u SMS, sejmутí a tím zkrácení času k vlastní přepravě u manévru na další vodní překážku.

Posuzujeme-li časy potřebné ke stavbě mostových přepravišť, musíme vycházet z těchto ukazatelů:

- průzkum místa stavby mostu,
- stavba soulodí, pobřežních částí a spojení v most,
- přeprava,
- sejmутí mostu,
- manévru k další vodní překážce.

Z těchto ukazatelů jsou jak pro SMS, tak i pro PMS stejné časové hodnoty v průzkumu, přepravě i manévru.

Přesto na konkrétních číslech chceme

ukázat značné výhody nově zaváděné mostové soupravy (PMS).

Na postavení mostu 40 t ze soupravy SMS v délce 60 m jsou tyto časové normy

— průzkum vodní překážky	1—2 hod.
— stavba soulodí, pobřežních částí a spojení v most	2—3 hod.
— sejmутí mostu	2 hod.

Celkem 5—7 hod.

Přitom vševojskový svazek (msd, td) může z organických prostředků zřídit jeden most.

Stejně přepraviště z PMS si vyžádá tyto časové normy:

— průzkum vodní překážky	1—2 hod.
— stavba soulodí, pobřežních přechodů a spojení v most	30—50 min.
— sejmутí mostu	0,5 hod.

Celkem 2—3 hod.

Z časového rozboru vyplývá, že stavba mostu z nově zaváděné pontonové mostové soupravy (PMS) je 4 až 6krát rychlejší, stavba soulodí 5 až 7krát rychlejší (soulodí z SMS 40 t — 45 min.; 60 t — 1 hod.; ze soupravy PMS — soulodí 80 t — 12 min., soulodí 60 t — 10 min., soulodí 40 t — 8 minut).

Počet pracovních sil je přitom 3krát nižší u soupravy PMS a kapacita soupravy u vševojskových svazků je dvojnásobná, tj. dva mosty za 30 minut oproti jednomu mostu z SMS za 2—3 hod. Při stanovení jednotlivých norem u obou souprav vycházíme vždy z konkrétních podmínek místa stavby.

Uvedené časové normy při zřizování přívozových a mostových přepravišť z obou mostových souprav jasně určují výhodu PMS k násilnému přechodu nebrodné vodní překážky.

Na konkrétním příkladu ukážeme praktické zvýhodnění PMS oproti soupravě SMS při násilném přechodu vodní překážky tankovou divizí (šířka řeky 200 m, rychlost proudu 1,5 m/sec.).

K přepravě 300 tanků a 600 kusů dopravní a bojové techniky po plovoucím mostě rychlostí 15 km/h a vzdálenosti jednotlivých vozidel mezi sebou 50 m trvá přeprava 3 hod.

Zřízení mostového přepraviště z SMS si vyžádá 3—4 hod., přeprava další 3 hod., tzn. že přechod divize od zahájení stavby mostu bude trvat 6—7 hod.

Čas ke zřízení mostového přepraviště z PMS je 30—50 min., přeprava 3 hod., tzn. že přechod divize od zahájení stavby bude ukončen za 3,5—4 hod.

Přes vodní překážku po mostovém přepravišti, zřízeném z pontonové mostové soupravy PMS vzhledem k rychlosti stavby, která je 4 až 6krát větší, přepraví se td (900 prostředků) za 3,5–4 hod., tj. v průměru dvakrát rychleji, neuvažujeme-li možnost využití dvouproudové vozovky (šířka 6,5 m).

Dalším velmi důležitým časovým činitelem při násilném přechodu je sejmutí mostu a manévru na další vodní překážku. U pontonové mostové soupravy (PMS) doba sejmutí do 1 hod. a u SMS 3 až 4 hod. Rozdíl 2 až 3 hodin jasně zvyšuhodňuje použití PMS. Za rozdílnou dobu se přesunou přepravní prostředky při rychlosti 30 km/h o 60 až 90 km, tj. vzdálenost další vodní překážky.

Správné časové využití pontonových souprav ukazuje na důležitost jejich rych-

lého manévru. Ten musí být zabezpečen kromě včasného uvolnění i jejich správným zařazením na čela hlavních sil, do předsunutých odřadů, vedením armádních záloh těsně za prvosledovými svazky a v některých případech i v jejich sestavě.

Podmínky k zabezpečení manévru zabezpečuje lépe než střední mostová souprava SMS pontonová mostová souprava PMS a to jak z hlediska rychlejšího sejmutí soupravy, tak jejího správného zařazení. Zařazení je snadnější proto, že souprava PMS má méně vozidel než souprava SMS.

Na několika praktických příkladech a TTD, jsme chtěli ukázat, jaké zvýhodnění nově zaváděná pontonová mostová souprava PMS vojskům přinese při násilných přechodech vodních překážek v průběhu bojové činnosti.

Z á v ě r

Pontonová mostová souprava „PMS“ splňuje základní požadavky k zabezpečení pohybu vojsk.

Její zavedení do vojsk bude vyžadovat jak od ženijních náčelníků jednotlivých stupňů velení, tak i od ženijních a vševojskových velitelů zvýšenou pozornost výcviku řidičů a obsluh soupravy, neboť jedině dokonalá připravenost těchto orgánů umožní splnit uvedené časové normy a zabezpečit tempo postupu při násilných přechodech vodních překážek.